

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE W CHOSZCZNI

WSTĘP

Podstawową zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników PCPR w Choszcznie i osoby współpracujące z PCPR (wolontariusze, stażyści, praktykanci, przedstawiciele instytucji i firm) jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.

Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dzieci przemocy w jakiegokolwiek formie. Standardy ochrony małoletnich obowiązują wszystkich pracowników PCPR i osoby współpracujące. Zawierają wytyczne dotyczące postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i dobra dzieci.

Ze standardami zapoznać należy cały stan osobowy, każdego nowo przyjętego pracownika oraz rodziny zastępcze pozostające pod opieką Centrum.

Standardy ochrony małoletnich obejmują:

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników.
2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem.
3. Zasady dotyczące kontaktu fizycznego z dziećmi.
4. Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka.
5. Zasady ochrony danych dziecka.
6. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie.
7. Udostępnienie Standardów ochrony małoletnich oraz zasady ich przeglądu i aktualizacji.

Rozdział 1

Objaśnienie terminów używanych w Standardach ochrony małoletnich

1. **Dyrektorem** jest osoba pełniąca funkcję Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie.
2. **Partnerem współpracującym z PCPR** są osoby wykonujące zadania zlecone na terenie PCPR lub poza siedzibą na mocy odrębnych postępowań (zamówienia, zlecenie organizacji pozarządowej itp.).
3. **Pracownikiem** w rozumieniu tej procedury jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia.
4. **Dzieckiem** jest każda osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.
5. **Opiekunem dziecka** w rozumieniu tej procedury jest osoba upoważniona do reprezentacji dziecka, w szczególności rodzic biologiczny, rodzic zastępczy, opiekun prawny.
6. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.
7. Przez **krzywdzenie dziecka** należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

Krzywdzeniem dziecka jest:

- *przemoc fizyczna* – celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być: obrażenia zewnętrzne jak np. złamania, siniaki, zadrapania, rany cięte, poparzenia oraz obrażenia wewnętrzne;
- *przemoc emocjonalna* – powtarzające się poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie dziecka, angażowanie dziecka w konflikty osób dorosłych, manipulowanie nim, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać;
- *przemoc seksualna* – angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą lub inne dziecko. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (przekraczanie nietykalności cielesnej, współżycie), jak i zachowań bez kontaktu fizycznego (np. prezentowanie dziecku treści o charakterze pornograficznym, podglądanie, ekshibicjonizm, nagrywanie sytuacji intymnych z udziałem dziecka itp...). Przemoc ta może mieć charakter jednorazowy lub powtarzać się;

- *zaniedbywanie* – to niezaspakajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka lub opiekuna prawnego, niezapewnianie poczucia bezpieczeństwa, odpowiedniej diety, odzieży, schronienia, opieki medycznej, odpowiedniej opieki i pomocy w wypełnianiu obowiązku szkolnego.

Rozdział 2

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

1. Dyrektor PCPR przed zatrudnieniem pracownika zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja ds. przeciwdziałania wykorzystywaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr.
2. Zasadzie opisanej w ust. 1 podlegają także pełnoletni wolontariusze, stażyści i praktykanci.
3. Kandydat do pracy w procedurze rekrutacji składa oświadczenie o niekaralności.
4. Wolontariusze chcący wspierać dzieci i rodziny w sposób ciągły, systematyczny w miejscu zamieszkania dziecka przed podpisaniem umowy wolontariatu przechodzą diagnozę psychologiczną pod kątem predyspozycji i motywacji do deklarowanej roli.

Rozdział 3

Zasady dotyczące kontaktu fizycznego z dziećmi

1. Zabronione są wszelkie działania przemocowe wobec dzieci. Istnieją jednak sytuacje, w których kontakt fizyczny z dzieckiem może być stosowany i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu, ponieważ jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględniając wiek dziecka, niepełnosprawność, etap rozwoju, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Dopuszcza się przytrzymywanie dziecka w sytuacjach, gdy żaden w inny sposób nie można powstrzymać go od zachowań autoagresywnych lub agresywnych.
2. Przy stosowaniu kontaktu fizycznego z dzieckiem pracownik zawsze musi obserwować reakcję i dostosować swoje działania do tej reakcji. W przypadku zauważenia dyskomfortu u dziecka należy natychmiast odstąpić od kontaktu (nie dotyczy powyższej sytuacji w kwestii przytrzymania dziecka dla bezpieczeństwa).
3. Nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
4. Należy zachować szczególną ostrożność w stosunku do dzieci, które doświadczyły

krzywdzenia, w tym seksualnego lub fizycznego. W sytuacji gdy dziecko dąży do nawiązania niestosownych kontaktów należy sprawę niezwłocznie zgłosić Dyrektorowi PCPR oraz zasięgnąć porady psychologa.

5. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, należy unikać innego niż niezbędnego kontaktu fizycznego z dzieckiem.

6. Dopuszcza się kontakt fizyczny z dzieckiem w sytuacji trudnej emocjonalnie dla dziecka, w szczególności w czasie interwencji, odebrania dziecka z domu biologicznych rodziców na mocy postanowienia sądu, przewożenia do placówek opiekuńczo – wychowawczych, rodzin zastępczych w celu zniwelowania napięcia, obniżenia stresu, pocieszenia, uspokojenia, z zachowaniem profesjonalizmu i adekwatnie do zaistniałej sytuacji.

Rozdział 4

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

1. Konieczność zgłoszenia danego przypadku Dyrektorowi PCPR zachodzi, gdy:

- pracownik podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone,
- dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia,
- inna osoba zgłosiła podejrzenie krzywdzenia dziecka bez względu na to czy można ustalić tożsamość zgłaszającego.

2. W przypadku podjęcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek udokumentować to na piśmie i przekazać informację niezwłocznie Dyrektorowi PCPR. W sytuacji zagrażającej życiu lub zdrowiu dziecka w pierwszej kolejności należy zabezpieczyć dziecko, w szczególności poprzez zawiadomienie odpowiednich służb lub/i odseparowanie dziecka, udzielenie niezbędnej pomocy w tym medycznej przez wykwalifikowane służby medyczne, następnie należy wykonać niezbędną dokumentację.

3. Pracownik prowadzący sprawę dziecka po otrzymaniu informacji o podejrzeniu krzywdzenia dziecka podejmuje czynności adekwatne do sytuacji, w szczególności:

- a) przeprowadza ustalenia dotyczące stanu faktycznego sprawy,
- b) tworzy plan pomocy dziecku obejmujący w szczególności:
 - podjęcie działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie sprawy do odpowiednich instytucji,
 - wsparcia psychologicznego dziecka i jego najbliższego otoczenia.

4. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie pracownikami odpowiedzialnymi za przyjmowanie, dokumentowanie i przeprowadzanie działań są pracownicy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Choszczynie. W sytuacjach braków kadrowych pracownika wyznacza Dyrektor spośród pracowników Zespołu ds. pieczy zastępczej

5. Dokumentacja sporządzana jest, rejestrowana i archiwizowana zgodnie z instrukcją kancelaryjną i przepisami szczególnymi obowiązującymi w PCPR w Choszcznie.

Rozdział 5

Zasady ochrony danych dziecka

1. Dane osobowe małoletnich w tym wizerunek podlegają ochronie.
2. Szczegółowe zasady ochrony danych dziecka, w tym wizerunku określone są w przepisach szczególnych.

Rozdział 6

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie

1. Na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie nie ma ogólnodostępnej sieci internetowej.
2. Za treści, które dzieci oglądają na własnych nośnikach (telefony, tablety) odpowiadają rodzice, rodzice zastępczy, opiekunowie prawni.
3. Pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej w ramach swoich czynności służbowych poruszają z rodzicami zastępczymi oraz z dziećmi kwestię bezpiecznego korzystania z Internetu zarówno przez dzieci jak i dorosłych.
4. Bezpieczeństwo w sieci, cyberprzemoc, cyberuzależnienia i tematy pokrewne poruszane są w pracy psychologa, w czasie grup wsparcia oraz szkoleń podwyższających kompetencje rodzin zastępczych.
5. Wszelkie symptomy świadczące o behawioralnym uzależnieniu cyfrowym zauważane przez rodziców zastępczych, pracowników Zespołu ds. Pieczy Zastępczej, nauczycieli, pedagogów lub innych osób z otoczenia dziecka traktowane są jako potencjalne zagrożenie dziecka i wdrażane są środki wspierające w zależności od stwierdzonych potrzeb.

Rozdział 7

Udostępnienie Standardów ochrony małoletnich oraz zasady ich przeglądu i aktualizacji

1. Standardy będą zamieszczone na stronie internetowej PCPR Choszczno oraz umieszczone na tablicy ogłoszeń w siedzibie jednostki w miejscu ogólnodostępnym.

2. Standardy ochrony udostępnione są również w wersji skróconej, przeznaczonej dla dzieci.
3. Standardy podlegają ocenie i aktualizacji.
4. Ocena standardów dokonywana będzie na koniec każdego roku kalendarzowego.
5. W oparciu o przeprowadzoną ocenę, w przypadku konieczności standardy dostosowuje się do aktualnych potrzeb, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

KARTA INTERWENCJI

działania podejmowane w ramach Standardów ochrony małoletnich

1. Imię i nazwisko dziecka, data urodzenia, miejsce zamieszkania

.....
.....

2. Data zawiadomienia o podejrzeniu krzywdzenia dziecka

.....

3. Opiekunowie dziecka, adres zamieszkania

.....
.....

4. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia) – opis

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia

.....

6. Osoba podejrzana o krzywdzenie dziecka

.....

7. Podjęte działania wobec małoletniego

.....
.....
.....
.....

8. Ustalenia planu pomocy (jeśli dotyczy)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

data

.....

podpis osoby sporządzającej

Ankieta monitoringowa Standardów ochrony małoletnich

Lp.	Pytanie	Tak	Nie
1.	Czy zapoznałeś się ze Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w PCPR w Choszcznie?		
2.	Czy potrafisz rozpoznać symptomy krzywdzenia dzieci?		
3.	Czy wiesz jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
4.	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach ochrony małoletnich przez innego pracownika?		
5.	Jeśli tak – proszę podać jakie zasady zostały naruszone		
6.	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów ochrony małoletnich?		